

SECCIONS EDICIÓ IMPRESA MÉS

PORTADA LOCAL SOCIETAT SUCESSOS POLÍTICA ECONOMIA CULTURA EUROPA-MÓN COMUNICACIÓ OPINIÓ ESPORTS

PORTADA ART ARTS ESCÈNIQUES CINEMA CÒMIC CULTURA POPULAR LLIBRES MÚSICA PATRIMONI ALTRES

CULTURA BARCELONA - 12 febrer 2020 2.00 h

JUDIT SUBIRACHS HISTORIADORA DE L'ART

“Subirachs es va arriscar i en va pagar un preu molt alt”

■ Al maig farà tres anys que va obrir l'Espai Subirachs. El refugi de l'obra d'un dels artistes més importants de la segona meitat del XX és modest però molt cuidat de detalls i ple d'afectes

Judit Subirachs, a l'Espai Subirachs, al número 6 del carrer de Batista, al Poblenou **ORIOL DURAN**.

MARIA PALAU - BARCELONA

El faria feliç, a Subirachs, el seu petit però tan acollidor paradís museístic?

El gran projecte que ell s'havia imaginat no va poder ser. Quan ja estava molt malalt, li vaig prometre que el faríem, com fos i on fos. “Al Poblenou”, em va dir. Se sentia orgullós del seu barri. És el que més m'admira d'ell, d'on surt: d'una família humil, d'una guerra i d'una postguerra que va ser terrible per a tothom però per a la classe obrera especialment. Subirachs va aprendre l'ofici com antigament, al taller de l'Enric Monjo. I fer d'aprenent era duríssim: escombraven, netejaven les eines i pastaven fang, que d'aquí ve l'expressió. Monjo, un malcarat, el va humiliar. “Només seràs un picapedrer.” La seva sort va ser entrar al taller de l'Enric Casanovas, que el va tractar com un col·laborador. El 1951, aquell noi del Poblenou va viatjar a París i això ho va canviar tot...

Ha respost bé el públic?

Amb l'entrada lliure i gratuïta, ve poca gent. El que té molt èxit és la visita comentada, que s'ha de concertar i es paga. Una via que hem obert fa poc és la de les escoles. Als nens els crida l'atenció l'obra de Subirachs i tornen amb les famílies. Els nens són fantàstics. D'entrada venen sense prejudicis.

Els adults que venen amb recels, com surten de la visita?

Molts em confessen que han descobert un Subirachs que desconeixien. La façana de la Passió de la Sagrada Família, tan mediàtica i polèmica, l'ha eclipsat. Hi ha un altre Subirachs. Estic fent el seu catàleg i ja suma més de 10.000 obres! Subirachs és un artista que es va arriscar i en va pagar un preu molt alt. Que ell era partidari de les crítiques, però en aquest país sovint es confon la crítica amb l'insult. I a ell directament se'l va insultar.

No han rebut ni un euro públic per fer l'Espai Subirachs.

Nosaltres, els seus fills, l'hem creat i nosaltres el mantenim. I jo faig tots els papers de l'auca. Soc la directora, faig de conserge, netejo, canvio les bombetes, si fem un acte poso les cadires... i faig les visites comentades com a historiadora de l'art. Ho subratllo: com a historiadora de l'art. Que no me n'amago, que soc la seva filla, però si jo hagués sigut farmacèutica o economista, ho hauria delegat.

Ni un euro públic.

A les administracions només els demano que m'ajudin en la difusió. No vull diners, perquè ja sé que llavors tindrien una cua d'artistes que voldrien fer el seu museu. I no estic d'acord que cada artista l'hagi de tenir. De fet, si Subirachs fos als museus no l'hauríem fet pas, aquest espai. El vam fer perquè la seva obra no és enlloc. Ni la seva ni la de cap dels artistes de la seva generació.

I el sector de l'art, us ha acollit bé?

M'ha decebut el gremi, i per gremi vull dir historiadors de l'art, crítics d'art, professors d'història de l'art i de belles arts, periodistes culturals, directors de museus i de fundacions d'art i artistes. Prefereixo destacar els que sí que ens han donat suport, sobretot l'Arxiu Històric del Poblenou, que són una associació de voluntaris, i la llibreria Etcètera, que fa les presentacions aquí.

La llista d'atemptats contra l'obra de Subirachs és llarga. El cas Mercuri ha sacsejat consciències, si més no a les xarxes socials.

Tenim molts fronts oberts. El constructor de l'edifici Mercuri ens ha donat la seva paraula que ho reposarà tot. També estem vigilant un edifici de la plaça de Francesc Macià que havia sigut un banc i després un Starbucks, que va respectar els treballs decoratius de Subirachs. Ara ha tancat i no sabem si el nou ocupant tindrà la mateixa sensibilitat. I una altra lluita: el monument a Ramon Llull, a Montserrat, que fa tres anys el van posar dins d'una gàbia de galliner. Si he de fer una campanya de signatures perquè la treguin, la faré.

El MNAC ha tornat a fer saltar de la seva programació l'exposició de l'escultura de postguerra.

És desesperant. L'estiu passat, el MNAC va organitzar una exposició de la revista *El Víbora* i el meu germà Roger, que va morir el 2017, massa jove, hi estava molt ben representat. La família ens vam emocionar, però també vam pensar que el Roger, que a més d'un magnífic dibuixant era una persona molt culta i amb molt criteri, hauria trobat insòlit figurar en una exposició del MNAC abans que el seu pare.

Quina opinió té de la Sagrada Família?

S'ha convertit en un parc temàtic. Als seus promotors, aquesta devoció que tenen per Gaudí els està fent perdre el món de vista. Evidentment que Gaudí és el geni, però sembla que l'aportació de la resta d'artistes no hagi existit. Ni Subirachs, ni Vila-Grau, ni tantíssims més que hi han participat. Tot es promou amb una única marca estratègica, Gaudí, i això és una falta de consideració.